

ouders van waarde

Tien tips voor een geslaagde schoolreis

Voor kinderen is de schoolreis het hoogtepunt van het schooljaar. Maar ouders zien naast al het plezier ook de gevaren: valpartijen, verkeersongelukken, onvoldoende begeleiding. Een goede organisatie neemt veel onrust en zorg weg. Daarom deze tien tips voor een geslaagde schoolreis voor alle deelnemers. De meeste tips zijn voor ouders en leerkrachten in de schoolreiscommissie. Zij zijn vaak al in het najaar begonnen met de voorbereidingen voor de schoolreis.

1. Zorg voor veilig vervoer

Sinds 1 januari 2004 heeft ieder kind (vanaf 4 jaar) recht op een eigen zitplaats. Het is dus niet meer mogelijk meer kinderen te vervoeren dan er stoelen zijn. Het is belangrijk om van tevoren een aantal punten op een rij te zetten:

Per schoolbus

- Hoe laat bestel je de bussen? Hoeveel eerder dan vertrek staan ze klaar?
- Wat is een veilige parkeerplek in de buurt van de school?
- Waar kunnen ouders veilig uitwaaien en opwachten? Moeten auto's dan elders parkeren?
- Verzamel de kinderen eerst in de klassen en geef afwezig door aan de coördinator. In welke volgorde stappen de groepen in?
- Hoeveel tijd kost instappen? Zet in elke bus ten minste één leerkracht die het aantal kinderen telt.
- Wat is een handige busindeling? Vaak wordt vrij gelaten wie waar gaat zitten; kan dit niet dan beslist de leerkracht.
- De regels en wensen van de chauffeur worden nagevolgd. Er mag niet gelopen worden in de bus. De begeleiders zijn toezichthouders van hun groepje.
- Zorg dat in elk geval twee auto's meegaan met begeleiders (voor noodgevallen).
- Geef routebeschrijving en telefoonnummer van de coördinator aan de begeleiders per auto (voor het geval ze de bus kwijtraken).

Met eigen auto's

- Geef iedere bestuurder een routebeschrijving. Er wordt niet in colonne gereden maar er worden afspraken gemaakt over de te rijden route en eventuele rustplaatsen.
- Waar parkeren de auto's die dag bij school?
- Moeten de bestuurders ergens parkeergeld betalen? Krijgen zij dat vergoed? Wie regelt het parkeergeld?
- Maak met de bestuurders afspraken over het in- en uitstappen om ongelukken te voorkomen.
- Zorg voor spuugzakjes.
- Geef bestuurders het telefoonnummer van de coördinator, voor het geval van pech of andere onverwachte situaties.

Ouders die rijden moeten:

- een inzittenden- ongevallenverzekering hebben;
- de leerlingen op echte zitplaatsen plaatsen (niet meer kinderen dan zitplaatsen met autogordels); het aantal gordels bepaalt het aantal kinderen;
- kinderen onder de 12 jaar en/of korter dan 150 cm niet naast zich op de passagiersplaats plaatsen (vanaf 1 juli 2005 is de EU-norm 135 cm, omdat in steeds meer auto's de hoogte van het schuine gordeldeel verstelbaar is);
- erop toezien dat de kinderen de autogordels gebruiken.

Met openbaar vervoer

De NS geeft geen extra voordeel voor het reizen met een groep. Wel is er de Samenreiskorting. De Samenreiskorting (een korting van 40% tijdens daluren) is voor maximaal drie medereisgenoten van iemand die over een NS-privilegepas, NS- of OV-(jaar)abonnement of OV-chipkaart beschikt. Kinderen van 4 t/m 11 jaar die onder begeleiding van een volwassene (18 jaar of ouder) reizen, mogen voor € 2,50 mee met de zogenaamde Railrunner. Per begeleider kunnen maximaal drie kinderen tegen het Railrunner-tarief meereizen. Vanaf het vierde kind kan er een kaartje met 40% korting worden verkregen.

Aandachtspunten bij openbaar vervoer:

- De begeleider bewaart de vervoersbewijzen.
- Loop naar het openbaar vervoer volgens de schoolregels; bespreek deze van tevoren met de kinderen en begeleiders.
- Bij de halte/het perron geeft de begeleider aan waar gewacht wordt.
- Laat eerst passagiers uitstappen.
- Laat de kinderen rustig instappen, liefst de hele groep in één coupé, liefst zittend. De begeleider geeft, waar nodig, aan wie waar gaat zitten. Bij elke groep is een volwassene aanwezig.
- Laat de kinderen rustig uitstappen.
- Spreek van tevoren af waar op elkaar gewacht wordt.
- Ieder begeleider telt de eigen groep bij het verlaten van het openbaar vervoer.

2. Informeer alle ouders tijdig

Licht alle ouders ruim van tevoren in over de datum (zodat ze regelingen kunnen treffen als ze zich willen opgeven als begeleider). Geef de week voor de schoolreis schriftelijke informatie over: de begin- en eindtijd, de contactpersoon, het type activiteit, geschikte kleding, waar het kind tijdens de schoolreis te bereiken is en wat wel of niet meegenomen moet/mag worden. Bepreek of en hoeveel snoep en/of geld leerlingen mogen meenemen. Communiceer dit duidelijk naar de ouders toe.

3. Denk na over de werving van ouders als schoolreisbegeleider

Als ouders als begeleiders meegaan, veroorzaakt dat nogal eens onrust: 'Die ouder mag dit jaar alweer mee', 'Mijn kind mag alleen mee als ik zelf ook mee mag', 'Ik help het hele jaar mee op school en nu mag ik niet mee'. Ook omdat de hulp van ouders op de kosten drukt (busvervoer en entreegelden), moet bedacht worden hoe ouders worden geworven. Wordt het een inschrijfflijst (wie het eerst komt, die het eerst maalt) of gericht ouders vragen (op welke criteria: ouders die vaak helpen, ouders voor wiens kinderen het beter is?)? Welke methode u ook kiest, bedenk van tevoren een constructie die jaren meegaat. Met een duidelijk beleid, met goede argumenten en heldere criteria, voorkomt u onrust onder ouders.

4. Laat de leerkracht de groepsindeling maken

- De groepsgrootte hangt af van leeftijd en reisdoel. Bij de onderbouw basisschool adviseert OUDERS VAN WAARDE: 3 à 4. Bij midden- en bovenbouw: 6 à 7;
- Trek in groepjes van twee op. Wanneer één begeleider weg moet vanwege een calamiteit, neemt de ander het over.

Het bevoegd gezag van de school (= het bestuur) heeft de eindverantwoordelijkheid voor de schoolreis. Veiligst is: altijd begeleiding voor alle groepen van de basisschool tijdens schoolreisjes. Natuurlijk hoeft de begeleider de oudere kinderen niet continu aan de hand te houden. Maak afspraken: over een half uur bij het restaurant en tot dan alleen in dit gedeelte van de speeltuin/het park. Laat begeleiders altijd een oogje in het zeil houden!

In het voortgezet onderwijs gaan meestal geen ouders, maar alleen leerkrachten mee op schoolreis en mogen de kinderen vaak zelf op pad. Maak duidelijke afspraken over regels, hoe die worden gecontroleerd en stel ook alle ouders hiervan op de hoogte.

5. Neem voorzorgsmaatregelen, want veiligheid staat voorop

Niet alle ongelukken zijn te voorkomen, maar met goede voorzorgsmaatregelen sommige wel.

Checklist veiligheid

- Er is een goede reisverzekering. Verzekeringsmaatschappijen bieden speciale groeps- en/of schoolreisverzekeringen.
- Er is minstens één begeleider met EHBO-diploma.
- Iedereen weet waar en met welk telefoonnummer de EHBO-post te bereiken is.
- De begeleiders hebben elkaars telefoonnummer en die van de coördinator.
- De begeleiders hebben materiaal voor kleine ongelukken: pleisters, jodium, zalf tegen insectenbeten.
- De begeleiders weten van eventuele medicijnen, allergieën en diëten van kinderen.
- De begeleiders kennen de regels van het park/de attractie.
- Oudere kinderen zetten een 'noodnummer' (coördinator of EHBO-post) in hun mobiel.

Geef een duidelijke instructie aan de begeleiders en aan de leerlingen

- De begeleiders krijgen de namen van de leerlingen in hun groepjes op papier.
- De gedragsregels worden van tevoren doorgesproken en op papier meegegeven.
- Een plattegrond van het park wordt, indien mogelijk, bijgevoegd.
- De begeleiders weten waar de centrale post/het verzamelpunt is.
- De begeleiders zijn de hele dag verantwoordelijk voor hun groepje.
- In bijzondere gevallen melden zij zich bij de centrale post of de coördinator.
- De begeleiders blijven, net als de leerkrachten, in hun 'pauze' verantwoordelijk voor hun groep.
- De begeleiders melden bij thuiskomst de groep bij de coördinator of leerkracht af.

Instructie aan de leerlingen

- Blijf bij je groepje.
- Luister naar je begeleider.
- Ga nooit met iemand mee.
- Houd je aan de afgesproken regels.
- Ga niet van het park/de bestemming af.
- Ga respectvol om met elkaar en met anderen.
- Weet waar de centrale post/het verzamelpunt is en zorg dat je er ook op de afgesproken tijd bent.
- Afval gaat in de afvalbak.

6. Zorg voor minimaal één begeleider met EHBO-diploma

- Neem pleisters, jodium, middel tegen insectenbeten, aspirines en dergelijke mee.
- Weet waar de EHBO-post is, wie de begeleider met EHBO-diploma is en noteer alle telefoonnummers;
- Wees alert op gevaar en risico's (water, klimrekken, onbegrensde terreinen).
- Houd de regels van het park/de attractie (bijvoorbeeld over de lengte en leeftijd) aan.
- Blijf altijd rustig bij een ongeval.
- Pas bij elke wond goede wondinspectie toe: reinig met stromend water.
- Naast zichtbare verwondingen kunnen er ook onzichtbare zijn; wees alert bij pijnklachten.
- Schat de ernst van de verwonding in om te bepalen of professionele hulp nodig is.
- Twijfel? Overleg altijd met de coördinator of de EHBO-post.

7. Meenemen!

- Begeleiderskaarten met informatie
- Adressen en telefoonnummers ouders
- Alarmnummers
- Reisverzekering
- Adres en telefoonnummer dokter

- Evenementenverzekering
- Medische bijzonderheden leden
- Paspoort/persoonsbewijs (indien nodig)
- Routebeschrijving
- Plattegrond
- Geldpas
- EHBO doos
- Creditcard
- Medicijnen
- Telefoonkaart
- Fototoestel
- Parkeergeld/ chipkaart GSM telefoon
- Batterijen
- Reserveringspapieren
- Spuugzakjes
- Entreekaarten
- Afvalzakken
- Vervoersbewijzen.

8. Stem het programma af op kleuters

Houd rekening met de jongste kinderen door:

- een korter programma;
- voor groep 1 (en 2, 3) een ander reisdoel. Geen pretpark, maar een overzichtelijke speeltuin of kinderboerderij. In elk geval zonder open water;
- meer begeleiders, dus kleinere groepjes (3 per groepje); kinderen mogen bij hun eigen ouder in de groep;
- naamstickers met naam van de school en een 06-nummer van de begeleider/coördinator (voor verdwaalde kinderen);
- geen schoolreisje, maar een kleuterfeest op school.

Voor het overzicht is het handig als alle kinderen en begeleiders eenzelfde kleur bovenkleding (schoolswaater/-t- shirt) dragen en/of elk groepje met begeleider een eigen kleur sticker draagt.

9. Check de schoolverzekering en aansprakelijkheid

Aandachtspunten

- Er is gecheckt of de verzekering de gehele schoolreisje dekt of dat er een aanvullende verzekering moet worden afgesloten.
- Volwassenen anders dan leraren, zijn ook verzekerd.
- De polisvoorwaarden van de WA-verzekering zijn gecheckt.
- De verzekeringsvoorwaarden van de busmaatschappij/ rij- ouders zijn gecheckt.
- Het parkreglement is nagekeken.

10. Denk nu al na over volgend jaar!

Na afloop van het schoolreisje noteert de schoolreiscommissie wat er goed liep en wat volgend jaar zo moet blijven. Maar vooral ook de punten waarop het misliep, of waar iets te verbeteren valt. Dit is belangrijk voorwerk voor de volgende schoolreiscommissie. Het kan een goed idee zijn om eens een peiling onder de ouders te organiseren om te weten komen hoe zij het schoolreisje ervaren. Vraag dan bijvoorbeeld naar de mening over bestemming, financiën en begeleiding.

Wilt u ideeën opdoen over een andere schoolreis? Download gratis de folder 'Tien tips over het kiezen van een schoolreisbestemming' via www.ouders.net.

ouders van waarde, september 2013

ouders van waarde is de landelijke organisatie van en voor ouders, ouder- en medezeggenschapsraden in het christelijk, katholiek en oecumenisch onderwijs. Kijk voor meer informatie op www.ouders.net.

ouders van waarde | Postbus 125 | 3970 AC Driebergen | 0343 513434 | www.ouders.net

